

Jaarverslag **2013**

Samenvatting

EUROPESE TOEZICHTHOUDER
VOOR GEGEVENSBECHERMING

Jaarverslag **2013**

Samenvatting

**Europe Direct helpt u antwoord te vinden op uw vragen
over de Europese Unie.**

**Gratis nummer (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefooncellen of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet
via de Europaserver (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2014

ISBN 978-92-9242-036-9
doi:10.2804/34807

© Europese Unie, 2014

Overneming met bronvermelding toegestaan.

INLEIDING

Dit verslag bestrijkt 2013, het tiende volledige werkjaar van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS) als onafhankelijke toezichthoudende autoriteit die verantwoordelijk is voor het eerbiedigen van de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen, in het bijzonder hun persoonlijke levenssfeer, bij de verwerking van persoonsgegevens door de Europese instellingen en organen¹. Het verslag beschrijft ook het laatste jaar van het gezamenlijke mandaat van Peter Hustinx, toezichthouder, en Giovanni Buttarelli, adjunct-toezichthouder bij deze autoriteit.

Het rechtskader, Verordening (EG) nr. 45/2001², waarbinnen de EDPS handelt, voorziet in een aantal taken en bevoegdheden die onderscheid maken tussen onze drie hoofdtaken, te weten toezicht, raadpleging en samenwerking. Deze taken blijven de strategische platforms voor onze activiteiten en komen tot uitdrukking in onze missieverklaring:

- we **zien erop toe** en **zorgen ervoor** dat de Europese instellingen en organen de bestaande juridische waarborgen in acht nemen wanneer zij persoonsgegevens van natuurlijke personen verwerken;
- we **adviseren** de Europese instellingen en organen over alle relevante aangelegenheden, in het bijzonder over wetgevingsvoorstellen die gevolgen hebben voor de bescherming van persoonsgegevens;
- we **werken samen** met nationale toezichthoudende autoriteiten en andere relevante toezichthoudende organen met het oog op een coherentere bescherming van persoonsgegevens;
- we **zien toe op** nieuwe technologie die gevolgen kan hebben voor de bescherming van persoonsgegevens;

- we **intervenieren** voor het **Hof van Justitie van de Europese Unie** om deskundig advies uit te brengen over de uitleg van de wetgeving inzake gegevensbescherming.

Onze **Strategie 2013-2014**, ons **Reglement** en ons jaarlijks beheerplan zijn waardevolle bronnen waarin de visie en methodologie zijn geformuleerd die nodig zijn om doeltreffender te kunnen werken in een klimaat van bezuinigingen. Onze instelling is nu volwassen en heeft duidelijke doelstellingen en prestatie-indicatoren.

Bij het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens door Europese instellingen en organen hebben we contacten onderhouden met meer gegevensbeschermingsfunctionarissen bij meer instellingen en organen dan ooit tevoren. Ook hebben we diverse enquêtes afgerond die laten zien dat de meeste Europese instellingen en organen, waaronder veel agentschappen, goede vooruitgang hebben geboekt met de naleving van de verordening inzake gegevensbescherming, terwijl andere hun inspanningen nog moeten opvoeren.

Op het gebied van de raadpleging en onze advisering over nieuwe wetgevingsmaatregelen is de herziening van het wettelijke kader voor gegevensbescherming in de EU boven aan onze agenda blijven staan. De digitale agenda en de risico's van nieuwe technologieën voor de persoonlijke levenssfeer waren in 2013 ook belangrijke onderwerpen. De uitvoering van het programma van Stockholm op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht, alsook kwesties op het gebied van de interne markt, zoals de hervorming van de financiële sector, en op het gebied van volksgezondheid en consumentenzaken waren van invloed op de gegevensbescherming. Daarnaast zijn we intensiever gaan samenwerken met andere toezichthoudende autoriteiten, in het bijzonder op het gebied van grootschalige IT-systemen.

1 In dit verslag worden de begrippen 'instellingen' en 'organen' van Verordening (EG) nr. 45/2001 gebruikt. Hieronder worden ook agentschappen van de EU verstaan. Zie de volgende link voor een volledige lijst: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_nl.htm.

2 Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1).

BELANGRIJKSTE ACTIVITEITEN IN 2013

De EDPS is, tien jaar na zijn instelling, een volwassen organisatie die de vele uitdagingen van een gegevensbeschermingsautoriteit in een uiterst dynamische omgeving het hoofd kan bieden. Onze grootste operationele uitdaging in 2013 was dat onze activiteiten in schaal en reikwijdte bleven toenemen, terwijl de budgettaire beperkingen als gevolg van de financiële crisis nog steeds van kracht waren.

- **Voorafgaande controles**

We hebben in het kader van onze toezicht- en handhavingsactiviteiten meer kennisgevingen voor voorafgaande controle ontvangen. Deze toename is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de uiterste termijn van juni 2013 voor aanmeldingen van oneigenlijke voorafgaande controles van verwerkingen die al plaatsvinden. Ook de toename van het aantal adviezen dat in de loop van het jaar werd uitgebracht, is een gevolg van het hoge aantal ontvangen kennisgevingen. We hebben follow-up gegeven aan aanbevelingen in eerder door de EDPS uitgebrachte adviezen na voorafgaande controle en konden een aanzienlijk aantal zaken afsluiten.

- **Gegevensbeschermingscultuur**

Om te waarborgen dat de Europese instellingen en organen hun verplichtingen kennen en verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor naleving van de regels voor gegevensbescherming, zijn we richtsnoeren en training blijven verschaffen aan **verantwoordelijken voor de verwerking**, functionarissen voor gegevensbescherming (DPO's) en gegevensbeschermingscoördinatoren (DPC's). In 2013 is dit hoofdzakelijk gedaan in de vorm van **richtsnoeren** over aanbestedingen, subsidies en externe deskundigen, van basisopleiding voor nieuwe DPO's inzake de procedure voor voorafgaande toetsing, en van speciale opleiding voor de DPO's van vijf gemeenschappelijke ondernemingen van de EU. Onze bewustmakingsinitiatieven bij de Europese instellingen en organen omvatten het organiseren van workshops voor de voor de verwerking verantwoordelijken bij de Europese Stichting voor opleiding (ETF) en bij het Europees Defensieagentschap (EDA) en algemene workshops over e-communicatie, het gebruik van mobiele apparaten op het werk en over door de Europese instellingen en organen beheerde websites.

- **Enquêtes en beleid**

De resultaten van de vierde algemene inventarisatie, Enquête 2013, die op 17 juni 2013 werd gestart in het kader van onze controle van de naleving, zullen begin 2014 worden gepubliceerd. We hebben in januari 2013 ook een verslag gepubliceerd waarin de resultaten van de enquête over de status van gegevensbeschermingscoördinatoren bij de Europese Commissie werden bijeengebracht.

In 2013 hebben we ons inspectiebeleid vastgesteld, dat de belangrijkste elementen van de inspectieprocedure

van de EDPS uiteenzet, richtsnoeren voor alle betrokkenen verstrekt en transparantie voor belanghebbenden waarborgt. Op basis van de bij eerdere inspecties opgedane ervaringen is een uitgebreide interne inspectiehandleiding voor bij inspecties betrokken medewerkers van de EDPS opgesteld en vastgesteld.

- **Reikwijdte van de raadpleging**

In de afgelopen jaren steeg het aantal door de EDPS uitgebrachte adviezen voor voorstellen voor EU-wetgeving en daarmee samenhangende documenten gestaag. In 2013 daalde dit aantal: we brachten 20 wetgevingsadviezen en 13 formele commentaren uit en verstrekten in 33 zaken informeel advies aan de Commissie of andere instellingen. De twee belangrijkste redenen voor de daling zijn dat onze inspanningen om ons te concentreren op strategische prioriteiten vrucht hebben afgeworpen, en dat veel middelen werden besteed aan de herziening van het kader voor gegevensbescherming.

- **Herziening van het wettelijke kader voor gegevensbescherming**

In 2013 bleven we nauw betrokken bij de lopende werkzaamheden voor de herziening van het **Europees kader voor gegevensbescherming**. Op 15 maart 2013 hebben we het Europees Parlement, de Commissie en de Raad aanvullende opmerkingen over de herziening gestuurd. We bleven ook betrokken bij de debatten die daarna plaatsvonden in het Parlement en de Raad.

- **Digitale agenda en technologie**

We hebben het onderwerp van de digitale agenda en internet meerdere keren aan de orde gesteld, bijvoorbeeld in ons advies over de mededeling van de Commissie *De digitale agenda voor Europa - Europese groei bevorderen op basis van digitale technologieën*, ons advies over de Europese interne markt voor elektronische communicatie en het advies over het Groenboek *Vorbereiding op een volledig geconvergeerde audiovisuele wereld: groei, creatie en waarden*.

- **Ruimte van vrijheid, veiligheid en recht**

Op het gebied van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (RVVR) hebben we adviezen uitgebracht over Europol, de Europese cyberveiligheidsstrategie en slimme grenzen, alsook over de overeenkomst over het gebruik van persoonsgegevens van passagiers (PNR) tussen de EU en Canada en het Europees model voor informatie-uitwisseling.

- **Samenwerking met gegevensbeschermingsautoriteiten**

Op het gebied van samenwerking zijn we actief blijven bijdragen aan het werk van de Groep gegevensbescherming

artikel 29. In het bijzonder waren we als rapporteur of co-rapporteur nauw betrokken bij de adviezen over doelbinding en rechtmatig belang (subgroep voor belangrijke bepalingen), het advies over slimme netwerken voor de uitvoering van effectbeoordelingen met betrekking tot gegevensbescherming (subgroep voor technologie) en het advies over open gegevens (subgroep voor digitale overheid).

- **Gecoördineerd toezicht**

In 2013 is een nieuw secretariaat voor de nieuwe coördinatiegroep voor het toezicht (SCG) op SIS II van start gegaan en waren we opnieuw voorzitter van de SCG's voor Eurodac, het VIS en het CIS.

De veranderingen in het gecoördineerde toezicht gingen gepaard met uitdagingen. De nieuwe Eurodac-verordening bevatte belangrijke wijzigingen, zoals de mogelijke toegang van rechtshandavingsinstanties tot Eurodac-gegevens. Bovendien werd SIS II operationeel. Om de financiële, reis- en administratieve lasten te verminderen, hebben we vergaderingen van de SCG's op elkaar laten aansluiten en hebben we, voor zover mogelijk, getracht consistent, horizontaal toezichtbeleid voor de grootschalige IT-systemen te waarborgen.

Het SCG-model zal in 2014 worden uitgebreid met een nieuwe toezichtcoördinatiegroep voor het Informatiesysteem interne markt (IMI). We hebben de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten (DPA's) en de Commissie geraadpleegd om een beeld te krijgen van de status van en ontwikkelingen in de IMI-verordening, teneinde in 2014 de eerste vergadering van de groep te kunnen organiseren.

- **IT-beleid**

In het kader van ons IT-beleid hebben we bijgedragen aan meerdere adviezen over voorstellen van de Commissie, die van strategisch belang zijn voor de toekomst van de digitale samenleving in Europa. Onze IT-deskundigheid heeft er ook toe geleid dat de EDPS leiding heeft gegeven aan een bezoek aan het Europees Agentschap voor grootschalige IT-systemen in het kader van de migratie naar SIS II. Deze deskundigheid is van groot nut gebleken in onze toezichtzaken, met inbegrip van klachten, voorafgaande controles en inspecties.

Onze uitwisselingen met betrokken functionarissen bij de EU-administratie in het kader van de voorbereiding van onze richtsnoeren over gegevensbescherming en technologische kwesties hebben baat gehad bij deze IT-deskundigheid; deze uitwisselingen hebben de aanzet gegeven tot discussies bij de EU-instellingen over hun algemene aanpak van risicobeoordeling en veiligheidsmaatregelen in het licht van de bekendmakingen van de zwakke punten van veelgebruikte cryptografische en beveiligingsinstrumenten.

- **Voorlichting en communicatie**

Op het gebied van de communicatie hebben we bij het vervullen van onze toezicht-, raadplegings- en samenwerkingstaken de zichtbaarheid van de EDPS op institutioneel niveau vergroot. We gebruiken diverse indicatoren, zoals de aantallen informatieverzoeken van burgers, verzoeken om inlichtingen van de media en verzoeken om een interview (betrekkingen met de pers), abonnees op onze nieuwsbrief, volgers van het Twitter-account van de EDPS, alsook uitnodigingen om te spreken op conferenties en het websiteverkeer. Deze indicatoren bevestigen allemaal het beeld dat we op EU-niveau steeds meer een referentiepunt voor gegevensbeschermingskwesties zijn.

In de loop van het jaar nam het aantal bezoeken aan de website van de EDPS constant toe (met 63% ten opzichte

van 2012). Dit geldt ook voor het aantal studiebezoeken (17 groepen, vergeleken met twee in 2012), alsook voor het aantal verzoeken om informatie en advies dat werd ontvangen van natuurlijke personen (176 schriftelijke verzoeken, wat neerkomt op een toename van 51% ten opzichte van 2012). In december hebben we op LinkedIn een bedrijfspagina aangemaakt, wat een andere manier is om de EDPS als instelling te promoten, onze aanwezigheid online te versterken en onze zichtbaarheid te vergroten.

- **Interne organisatie**

Na het vertrek van het hoofd van de afdeling Operaties, Planning en Ondersteuning na de invoering van ons documentbeheersysteem (CMS) in oktober 2013, hebben we onze organisatie geherstructureerd, zodat het team voor documentbeheer nu verantwoording aflegt aan de directeur.

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de dienst Interne Audit (IAS) en om de efficiëntie te vergroten, werd de functie van Coördinator Interne Controle gescheiden van het team Personeel, Begroting en Administratie (HRBA) en legt deze functie nu ook verantwoording af aan de directeur.

- **Financieel en personeel beheer**

In 2013 zijn we erin geslaagd de uitvoering van onze begroting te verhogen. Het eindresultaat voldeed echter niet aan de verwachtingen, als gevolg van de beslissing van het Hof van Justitie inzake de aanpassing van de salarissen van Europese functionarissen. Deze onverwachte beslissing werd laat in het jaar genomen, waardoor er erg weinig ruimte bleef om middelen anders in te zetten. De weigering van de Raad om overschrijvingen van de begroting voor salarissen naar andere begrotingsonderdelen te overwegen, verkleinde de ruimte nog verder. Als voor het einde van het jaar overeenstemming was bereikt tussen de Raad en het Parlement, zoals de bedoeling van de Commissie was, was de uiteindelijke uitvoeringsgraad (84,7%) hoger geweest (87,2%).

Enkele belangrijke cijfers over de EDPS in 2013

- 91 vastgestelde adviezen na voorafgaande controle, 21 adviezen zonder voorafgaande controle
- 78 klachten ontvangen, 30 ontvankelijk
- 37 raadplegingen over administratieve maatregelen
- 8 inspecties ter plaatse uitgevoerd (inclusief 2 informatieve bezoeken) en 3 bezoeken afgelegd
- 1 richtsnoer gepubliceerd over verwerking van persoonsgegevens op het gebied van aanbestedingen
- 20 wetgevingsadviezen uitgebracht
- 13 formele commentaren uitgevaardigd
- 33 informele commentaren uitgevaardigd

Strategie 2013-2014

In onze *Strategie 2013-2014* hebben we een aantal strategische doelstellingen vastgesteld om het effect van onze kernactiviteiten op de gegevensbescherming op Europees niveau te helpen versterken. Om de geboekte vooruitgang bij de verwezenlijking van deze doelstellingen te beoordelen, hebben we bepaald welke activiteiten een sleutelrol spelen in het bereiken van onze doelen. De daarmee samenhangende kernprestatie-indicatoren (KPI's) helpen ons om het effect van ons werk en de efficiëntie van ons gebruik van middelen te bewaken en, indien nodig, aan te passen.

In het algemeen laten de resultaten een positieve ontwikkeling in de uitvoering van onze activiteiten zien. De

tenuitvoerlegging van de strategie ligt ruwweg op schema en er zijn in dit stadium geen corrigerende maatregelen nodig.

Het KPI-scorebord

Het KPI-scorebord bevat een korte beschrijving van de KPI's en de berekeningsmethoden.

De indicatoren worden in de meeste gevallen vergeleken met oorspronkelijke doelstellingen. Voor drie indicatoren zullen de resultaten van 2013 de benchmark voor de komende jaren zijn.

KPI's	Beschrijving	Resultaten op 30.11.2003	Doelstelling voor 2013
KPI 1	Aantal uitgevoerde inspecties/afgelegde bezoeken. <i>Meting:</i> vergeleken met doelstelling	3 bezoeken 8 inspecties	minimaal 8
KPI 2	Aantal bewustmakings- en opleidingsinitiatieven bij de Europese instellingen en organen die we hebben georganiseerd of mede hebben georganiseerd (workshops, bijeenkomsten, conferenties, opleidingen en seminars). <i>Meting:</i> vergeleken met doelstelling	4 opleidingen 4 workshops (3 in samenwerking met IT-beleid)	8 workshops + opleidingen
KPI 3	Mate van tevredenheid van DPO's/DPC's over opleiding of richtsnoer. <i>Meting:</i> Elke keer wanneer er een opleiding wordt georganiseerd of een richtsnoer wordt uitgevaardigd, moet een enquête onder DPO's/DPC's over de tevredenheid worden gestart.	Basisopleiding voor DPO's: 70% positieve feedback Opleiding voor EDA-personeel: 92% positieve feedback	60% positieve feedback
KPI 4	Het aantal door de EDPS uitgebrachte formele en informele adviezen aan de wetgever. <i>Meting:</i> vergeleken met het voorgaande jaar	Adviezen: 20 Formele commentaren: 13 Informeel commentaren: 33	2013 als benchmark
KPI 5	Uitvoeringsgraad van de zaken in onze beleidsinventarisatie die we hebben aangemerkt voor actie. <i>Meting:</i> percentage "rode" initiatieven (waarvoor de termijn voor commentaar is verstreken) dat is uitgevoerd zoals gepland in de Inventarisatie 2013	90% (18/20)	90%
KPI 6	Aantal zaken dat is behandeld door de Groep gegevensbescherming artikel 29 waarvoor de EDPS een substantiële schriftelijke bijdrage heeft geleverd. <i>Meting:</i> vergeleken met het voorgaande jaar	13	2013 als benchmark
KPI 7	Aantal zaken waarin een richtsnoer op het gebied van technologische ontwikkelingen is verstrekt. <i>Meting:</i> vergeleken met doelstelling	21	20
KPI 8	Aantal bezoeken aan de website van de EDPS. <i>Meting:</i> vergeleken met het voorgaande jaar	293 029 (+63% ten opzichte van 2012)	2013 als benchmark
KPI 9	Uitvoeringsgraad van de begroting. <i>Meting:</i> totaalbedrag van de betalingen die in de loop van het jaar werden verwerkt, gedeeld door de begroting van het jaar	84,7%	85%
KPI 10	Uitvoeringsgraad van de opleidingen voor EDPS-personeel. <i>Meting:</i> aantal werkelijke opleidingsdagen gedeeld door het aantal begrote opleidingsdagen	85%	80%

De KPI's leggen de strategische doelstellingen als volgt ten uitvoer:

1. **Een 'gegevensbeschermingscultuur' binnen de Europese instellingen en organen bevorderen, waardoor zij hun verplichtingen kennen en verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor naleving van de regels voor gegevensbescherming.**

KPI's 1, 2 en 3. Alle doelstellingen zijn gehaald.

2. **Zorgen dat de EU-wetgever (Commissie, Parlement en Raad) op de hoogte is van vereisten inzake gegevensbescherming en dat gegevensbescherming wordt geïntegreerd in nieuwe wetgeving.**

KPI's 4 en 5. De doelstelling voor KPI 5 is gehaald. De resultaten van 2013 bepalen de doelstelling voor KPI 4.

3. **Versterken van de goede samenwerking met gegevensbeschermingsautoriteiten, in het bijzonder met de Groep gegevensbescherming artikel 29, om te zorgen voor een betere samenhang op het gebied van gegevensbescherming in de EU.**

De resultaten van 2013 bepalen de doelstelling voor KPI 6.

KPI 7 houdt verband met de strategische doelstellingen 1, 2 en 3. De doelstelling is gehaald.

4. **Ontwikkelen van een creatieve en effectieve communicatiestrategie.**

De resultaten van 2013 bepalen de doelstelling voor KPI 8.

5. **Verbeteren van het gebruik van de personele, financiële, technische en organisatorische middelen van de EDPS (door adequate processen, autoriteit en kennis).**

KPI's 9 en 10. De doelstelling voor KPI 10 is gehaald.

We hebben de doelstelling voor KPI 9 niet gehaald. In dit opzicht is de uitvoeringsgraad van de begroting weliswaar gestegen, maar haalde het eindresultaat de doelstelling niet, als gevolg van de beslissing van het Hof van Justitie inzake de aanpassing van de salarissen van Europese functionarissen. Als het Hof de door de Commissie voorgestelde aanpak had goedgekeurd, was de uiteindelijke uitvoeringsgraad (84,7%) hoger geweest (87,2%) en zou de doelstelling wel zijn gehaald.

TOEZICHT EN HANDHAVING

Een van de hoofdtaken van de EDPS is onafhankelijk toezicht uit te oefenen op verwerkingen die door de Europese instellingen en organen worden verricht. Het rechtskader is Verordening (EG) nr. 45/2001 inzake gegevensbescherming, waarin een aantal verplichtingen is vastgelegd voor verwerkers van gegevens en een aantal rechten voor degenen wier persoonsgegevens worden verwerkt.

De toezichttaken lopen uiteen van het adviseren en ondersteunen van gegevensbeschermingsfunctionarissen door voorafgaande controle van riskante gegevensbewerkingsoperaties tot het instellen van onderzoeken, waaronder inspecties ter plaatse en het behandelen van klachten. Nadere adviezen aan het EU-bestuur kunnen worden verstrekt in raadplegingen over administratieve maatregelen of de publicatie van thematische richtsnoeren.

Onze strategische doelstelling

Een 'gegevensbeschermingscultuur' binnen de Europese instellingen en organen bevorderen, zodat zij hun verplichtingen kennen en verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor naleving van de regels voor gegevensbescherming.

Gegevensbeschermingsfunctionarissen

Alle Europese instellingen en organen moeten minstens één gegevensbeschermingsfunctionaris (DPO) hebben. In 2013 zijn bij zowel bestaande instellingen en organen als nieuwe agentschappen of gemeenschappelijke ondernemingen vijf nieuwe DPO's benoemd, waarmee het totale aantal DPO's uitkomt op 62. Regelmatige interactie met hen en met hun netwerk is een belangrijke voorwaarde voor doeltreffend toezicht. De EDPS heeft nauw samengewerkt met het 'kwartet' van DPO's (Raad, Europees Parlement, Europese Commissie en Europese Autoriteit voor voedselveiligheid) die samen het DPO-netwerk coördineren. De EDPS heeft de DPO-bijeenkomst bijgewoond die in maart werd gehouden bij het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EWDD) in Lissabon, en heeft in november een andere DPO-bijeenkomst georganiseerd in Brussel. In deze bijeenkomsten hebben we de gelegenheid benut om de DPO's te voorzien

van recente informatie over ons werk en een overzicht te geven van de recente ontwikkelingen op het gebied van de Europese gegevensbescherming.

Voorafgaande controles

Verordening (EG) nr. 45/2001 bepaalt dat alle verwerkingen van persoonsgegevens die bijzondere risico's kunnen inhouden voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, vooraf moeten worden gecontroleerd door de EDPS. De EDPS bepaalt dan of de verwerking strookt met de verordening.

In 2013 was er sprake van een toename van het aantal kennisgevingen voor voorafgaande controle. Deze toename is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de deadline van juni 2013 voor aanmeldingen van oneigenlijke voorafgaande controles van verwerkingen die al plaatsvonden. Hoewel de EDPS voor deze oneigenlijke zaken niet gebonden is aan de termijn van twee maanden waarbinnen advies moet worden uitgebracht, hebben we ernaar gestreefd onze adviezen in korte tijd uit te brengen. De toename van het aantal uitgebrachte adviezen in het verslagjaar – 91 adviezen na voorafgaande controle en 21 adviezen zonder voorafgaande controle – is ook een gevolg van het hoge aantal ontvangen kennisgevingen – 272. We hebben follow-up gegeven aan aanbevelingen in eerder uitgebrachte adviezen na voorafgaande controle en konden een aanzienlijk aantal zaken afsluiten.

Controle van naleving

In juni 2012 zijn we een enquête gestart over de functie van de gegevensbeschermingscoördinator (DPC) bij de Europese Commissie. In januari 2013 is een verslag van onze bevindingen gepubliceerd.

Uit deze bevindingen blijkt dat er grote verschillen zijn tussen de middelen die door de DG's aan de functie worden toegewezen: 5% tot 100% van de tijd van een DPC wordt besteed aan zijn/haar functie als DPC. Een van de eerste conclusies van ons verslag is dat er minimumcriteria moeten worden vastgesteld waaraan DG's moeten voldoen om het nuttige karakter van de functie te behouden. We hebben ook de goede praktijken bij bepaalde DG's naar voren gehaald, zoals de instelling van een speciale brievenbus voor de functie, die kan worden gebruikt om de DPC te raadplegen. We hebben het verslag gebruikt om onze steun uit te spreken voor de functie van de DPC, omdat deze bijdraagt aan goed bestuur.

Op 17 juni 2013 zijn we gestart met onze vierde algemene inventarisatie, Enquête 2013, om na te gaan welke vooruitgang de 62 [instellingen en organen](#) hebben geboekt bij de tenuitvoerlegging van de verordening. Behalve de kwesties die in eerdere enquêtes werden geanalyseerd (aantal kennisgevingen aan de DPO, aantal voorafgaande

controles, enz.), hebben we ook informatie gevraagd over de opleiding op het gebied van gegevensbescherming die aan het personeel werd gegeven, contractuele clausules voor verwerkers, de betrokkenheid van de DPO bij het opzetten van nieuwe verwerkingen en doorgiften aan ontvangers die niet vallen onder nationale bepalingen tot omzetting van Richtlijn 95/46/EG.

Algemene enquêtes stellen ons in staat de onderpresterende organen te identificeren en specifieke maatregelen te nemen om de problemen aan te pakken. De uitkomsten van de enquête worden begin 2014 gepubliceerd.

Klachten

Een van de belangrijkste taken van de EDPS volgens de verordening inzake gegevensbescherming is het aanhoren en onderzoeken van klachten en het instellen van onderzoeken op eigen initiatief of naar aanleiding van een klacht.

In 2013 ontving de EDPS 78 klachten, een afname van ongeveer 9% ten opzichte van 2012, waaruit blijkt dat het online klachtenformulier op onze website doeltreffend bijdraagt aan de vermindering van het aantal niet-ontvankelijke klachten. Van deze klachten bleken er 48 niet-ontvankelijk, omdat ze betrekking hadden op gegevensverwerking op nationaal niveau en niet op verwerking door een EU-instelling of -orgaan.

Naar de overige 30 klachten moest een diepergaand onderzoek worden ingesteld, een toename van ongeveer 25% ten opzichte van 2012. Bovendien bevonden 20 ontvankelijke klachten die in voorgaande jaren waren ingediend (twee in 2009, een in 2010, vier in 2011 en 13 in 2012), zich op 31 december 2013 nog in de onderzoeks-, beoordelings- of follow-upfase.

Raadplegingen over administratieve maatregelen

Het doel van onze beleidsnota inzake raadplegingen op het gebied van toezicht en handhaving, die in november 2012 werd vastgesteld, is Europese instellingen en organen en DPO's richtsnoeren te bieden voor raadplegingen van de EDPS op basis van artikel 28, lid 1, en/of artikel 46, onder d), van de verordening. Zoals beschreven in de nota, moedigen we verantwoordelijken voor de verwerking aan om een beperkt aantal specifieke zaken voor advies aan ons voor te leggen wanneer de kwestie: a) iets nieuws of ingewikkelds bevat dat de DPO of de instelling oprecht doet twijfelen, of b) een duidelijk effect heeft op

de rechten van degenen op wie de gegevens betrekking hebben, hetzij door de risico's die de verwerkingsactiviteiten opleveren, hetzij door het toepassingsgebied van de maatregel.

In beginsel neemt de EDPS enkel raadplegingen in aanmerking die eerst bij de DPO van de betrokken instelling ter raadpleging zijn ingediend (artikel 24, lid 3, van het Reglement van de EDPS). In 2013 hebben we 37 raadplegingen over administratieve maatregelen ontvangen. In deze raadplegingen is een verscheidenheid aan kwesties aangepakt, waaronder doorgiften van personeelsgegevens aan permanente vertegenwoordigingen bij de EU, doelbinding en openbare toegang tot documenten die persoonsgegevens bevatten.

Horizontale begeleiding

In 2013 heeft de EDPS van Europese instellingen en organen talrijke kennisgevingen voor voorafgaande controle ontvangen die verband hielden met onze richtsnoeren voor de verwerking van persoonsgegevens op het gebied van verlof en variabele werktijden. Dankzij deze kennisgevingen konden we de tenuitvoerlegging van de richtsnoeren nauwkeuriger analyseren. In plaats van een algemeen advies uit te brengen dat betrekking had op alle ontvangsten kennisgevingen, hebben we specifieke adviezen uitgebracht over verwerkingen op het gebied van verlof en variabele werktijden in het algemeen per agentschap en hebben we onze analyse gericht op de aspecten van de verwerkingen die afweken van de richtsnoeren.

In juni 2013 hebben we richtsnoeren gepubliceerd voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van aanbestedingen, subsidies en de selectie en het gebruik van externe deskundigen. Als follow-up van de richtsnoeren voor personeelsbeoordelingen uit 2011 hebben we in juni 2013 bovendien een enquête gehouden over het bewaren van persoonsgegevens in het kader van een evaluatie. Er werd een vragenlijst gezonden naar de deelnemers aan onze workshop Gegevensbewaring van 2012 om bij personeelsdeskundigen en documentbeheerders (DMO's) informatie te verzamelen over de redenen voor de bestaande termijnen en de opslag in elektronische bestanden.

We hebben ook een basisopleiding voor nieuwe DPO's over de procedure voor voorafgaande controles georganiseerd, alsmede een speciale opleiding voor de DPO's van vijf gemeenschappelijke ondernemingen van de EU, workshops voor verantwoordelijken voor verwerking bij de ETF en het EDA en algemene workshops over e-communicatie, het gebruik van mobiele apparaten op het werk en over door de Europese instellingen en organen beheerde websites.

BELEID EN RAADPLEGING

De EDPS adviseert de instellingen en organen van de EU over gegevensbeschermingskwesties op een aantal beleidsterreinen. De adviserende rol betreft voorstellen voor nieuwe wetgeving en andere initiatieven die gevolgen kunnen hebben voor de bescherming van persoonsgegevens in de EU. Dit gebeurt meestal in de vorm van een formeel advies, maar de EDPS kan ook begeleiding bieden in de vorm van commentaren of beleidsnota's.

Onze strategische doelstelling

Zorgen dat de EU-wetgever (Commissie, Parlement en Raad) op de hoogte is van vereisten inzake gegevensbescherming en dat hij gegevensbescherming integreert in nieuwe wetgeving.

Voornaamste trends

Het jaar 2013 stond opnieuw in het teken van belangrijke ontwikkelingen op het gebied van gegevensbescherming, waarvan er twee aanzienlijke invloed op ons werk hadden.

Het debat naar aanleiding van de onthullingen van Edward Snowden wierp licht op de methoden van grootschalige controle in de EU en de VS. De onthullingen hebben veel gedaan om het bewustzijn van privacy en gegevensbescherming bij het grote publiek te vergroten, en zij waren voor ons een gelegenheid om de wetgever van de EU en andere belanghebbenden richtsnoeren aan te bieden.

De herziening van de bestaande regels op het gebied van gegevensbescherming in de EU was het tweede dominante thema van dit jaar. In 2013 stond dit project hoog op onze agenda en dit zal gedurende de gehele wetgevingsprocedure zo blijven.

Ondanks deze kwesties, en net als in de afgelopen jaren, hebben we in 2013 op steeds meer verschillende gebieden advies uitgebracht. Naast onze traditionele prioriteiten, zoals de verdere ontwikkeling van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht of internationale doorgiften van gegevens, komen er nieuwe terreinen bij, zoals de digitale agenda en internet, alsook financiële kwesties en e-gezondheid.

In 2013 is het aantal uitgebrachte adviezen licht afgenomen ten opzichte van de gestage toename in voorgaande jaren. Dit komt grotendeels doordat we ons met succes hebben gericht op strategische prioriteiten, met inbegrip van de herziening van het kader voor

gegevensbescherming. De EDPS heeft 20 adviezen, 13 formele commentaren en 33 informele commentaren uitgebracht over uiteenlopende onderwerpen. Via deze adviezen en andere interventie-instrumenten hebben we uitvoering gegeven aan de prioriteiten van de EDPS voor 2013 als beschreven in onze inventarisatie.

EDPS-adviezen en belangrijke vraagstukken

Na onze vele activiteiten op het gebied van de [hervorming van de gegevensbescherming in Europa](#) in 2012 en ons advies van maart 2012 hebben we het Europees Parlement, de Commissie en de Raad op 15 maart 2013 aanvullend commentaar toegezonden. Ons commentaar had betrekking op specifieke gebieden die verduidelijking behoeften en bevatte ook een reactie op de door de relevante commissies van het Europees Parlement voorgestelde wijzigingen.

Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt. Zo heeft de commissie LIBE op 21 oktober 2013 ingestemd met het verslag van haar commissieleden. Het politieke proces in het Europees Parlement is echter nog niet afgerond, want de volgende en laatste stap in de eerste lezing van het Parlement is een stemming in de plenaire vergadering.

In de Raad is minder vooruitgang geboekt. De onderhandelingen tussen de lidstaten over belangrijke onderdelen van het rechtskader, zoals het één-loketmechanisme en de benadering van een pakket bestaande uit een verordening en een richtlijn, en andere politiek gevoelige en juridisch ingewikkelde kwesties, zijn nog niet afgerond.

In de loop van 2013 zijn we het Europees Parlement en de Raad advies blijven geven en hebben we bijgedragen aan het debat. We hebben ook een bijdrage geleverd aan het begin van het herzieningsproces voor Verordening (EG) nr. 45/2001, die de door de Europese instellingen uitgevoerde gegevensverwerking regelt, door de Commissie een brief te sturen waarin we onze eerste zienswijzen hebben uiteengezet.

De **digitale agenda** en **internet** kwamen in meerdere adviezen ter sprake. Onze overheersende boodschap was dat, om het vertrouwen van consumenten te vergroten, gebruikers er zeker van moeten kunnen zijn dat hun rechten op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, vertrouwelijkheid van communicatie en bescherming van hun persoonsgegevens worden gerespecteerd. In ons advies over de mededeling van de Commissie *De digitale agenda voor Europa – Europese groei bevorderen op basis van digitale technologieën* hebben we ook het beginsel van 'privacy by design' (ingebouwde privacy) en de noodzaak van een passende rechtsgrondslag voor gegevensuitwisseling tussen databases benadrukt en hebben we verwezen naar het uitgebreide gegevensbeschermingsrichtsnoer

voor 'cloud computing' van de DPA's en de EDPS om het vertrouwen van natuurlijke personen en klanten in deze nieuwe technologieën te helpen bevorderen, wat op zijn beurt de succesvolle inzet van deze technologieën zal verzekeren.

In ons advies over de *Europese interne markt voor elektronische communicatie* hebben we gewaarschuwd dat de voorgestelde maatregelen de internetvrijheid onnodig beperken. We hebben de opname van het beginsel van netneutraliteit – de onpartijdige doorgifte van informatie op internet – in de tekst verwelkomd, maar ook gezegd dat deze zonder betekenis is omdat providers een vrijwel onbeperkt recht hebben om het internetverkeer te beheeren. We hebben ook gewaarschuwd dat het gebruik van maatregelen die een grote inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maken, onder de paraplu van misdaadpreventie of om illegale inhoud te filteren uit hoofde van nationaal of Europees recht, onvereenigbaar is met het beginsel van een open internet.

In ons advies over het Groenboek *Vorbereiding op een volledig geconvergeerde audiovisuele wereld: groei, creatie en waarden* hebben we benadrukt dat nieuwe manieren van distributie en consumptie van audiovisuele werken leiden tot nieuwe vormen van verzamelen en verwerken van persoonsgegevens van gebruikers, zonder dat gebruikers daarvan op de hoogte zijn of controle hebben over hun gegevens. We hebben naar voren gebracht dat gebruikers de garantie van volledige transparantie moeten krijgen op het punt van toestemming, verzamelen en typen persoonsgegevens.

Met betrekking tot de **ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (RVVR)** hebben we adviezen uitgebracht over *Euro-pol*, waarin we hebben benadrukt dat een sterk kader van gegevensbescherming niet alleen belangrijk is voor degenen op wie de gegevens betrekking hebben, maar ook bijdraagt aan het succes van politieke en justitiële samenwerking, en over de *Strategie inzake cyberbeveiliging van de Europese Unie*, waarin we hebben gezegd dat het niet duidelijk was hoe de beginselen van gegevensbescherming in de praktijk zullen worden toegepast: als cyberbeveiliging moet bijdragen aan de bescherming van persoonsgegevens in de online-omgeving, kan zij geen excuus zijn voor het onbeperkt controleren en analyseren van de persoonsgegevens van personen.

In ons advies over de voorstellen van de Commissie om een systeem van *slimme grenzen* ("Smart borders") voor de buitengrenzen van de EU op te zetten waren wij van mening dat een van de gestelde doelen van de voorstellen was het bestaande 'trage en onbetrouwbare' systeem te vervangen, maar dat uit de eigen beoordelingen van de Commissie niet blijkt dat het alternatief voldoende doeltreffend zal zijn om de kosten en inbreuk op de persoonlijke levenssfeer te rechtvaardigen. In ons advies over de *PNR-overeenkomst EU-Canada* hebben we opnieuw vraagtekens geplaatst bij de noodzaak en proportionaliteit van PNR-regelingen en van bulkoverdracht van PNR-gegevens naar derde landen.

In ons advies over het *Europees model voor informatie-uitwisseling* hebben we de noodzaak benadrukt van een volledige evaluatie van de bestaande instrumenten en initiatieven op het gebied van Justitie en Binnenlandse

Zaken, waarvan de uitkomsten moeten leiden tot een breed, geïntegreerd en goed gestructureerd EU-beleid inzake informatie- en uitwisselingsbeheer.

Ten aanzien van de **interne markt** worden steeds meer voorstellen voor harmonisatie van en centraal toezicht op de financiële sector ingediend. Omdat vele daarvan van invloed zijn op het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming, hebben we deze in 2013 gevolgd en nauwkeurig onderzocht. We hebben adviezen uitgebracht over de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, betalingen binnen de interne markt, Europees vennootschapsrecht en corporate governance en elektronische facturering bij aanbestedingen.

In dezelfde sfeer is er een groeiende tendens om in de gezondheidszorg digitale technologieën toe te passen die risico's voor de gegevensbescherming en persoonlijke levenssfeer met zich meebrengen. Op het gebied van e-gezondheid waren onze adviezen over medische hulpmiddelen, drugsprecursoren en het actieplan voor e-gezondheid hoogtepunten.

Rechtszaken

In 2013 intervenieerde de EDPS in een aantal zaken die bij het Hof van Justitie van de Europese Unie en het Gerecht voor ambtenarenzaken van de Europese Unie aanhangig waren gemaakt.

De EDPS lichtte zijn standpunt mondeling toe in een zitting voor de grote kamer van het Hof van Justitie in een prejudiciële procedure. Deze zitting betrof de gevoegde zaken Digital Rights Ireland (zaak C-293/12) en Seitlinger en anderen (zaak C-594/12). Beide zaken hadden betrekking op de geldigheid van Richtlijn 2006/24/EG betreffende de bewaring van gegevens.

Het was de eerste keer dat het Hof de EDPS uitnodigde om in een prejudiciële procedure in een zitting te verschijnen. Voor de EDPS was dit een belangrijke stap, die kan leiden tot een belangrijk arrest over een kwestie die we al enkele jaren nauwlettend volgen.

De EDPS heeft zijn standpunten uiteengezet in de zitting ter behandeling van *Commissie/Hongarije* (zaak C-288/12). Deze zaak is de derde inbreukzaak met betrekking tot de onafhankelijkheid van gegevensbeschermingsautoriteiten; de andere twee waren *Commissie/Oostenrijk* (zaak C-614/10) en *Commissie/Duitsland* (zaak C-518/07), waarvoor de arresten respectievelijk in 2012 en 2010 werden uitgesproken.

Andere zaken waarin de EDPS intervenieerde, zijn nog aanhangig, zoals *Pachtitis/Commissie* en *EPSO* (zaak T-374/07), *Pachtitis/Commissie* (zaak F-35/08), *ZZ/EIB* (zaak F-103/11), alsook *Dennekamp/Europees Parlement* (zaak T-115/13).

In oktober 2013 heeft de EDPS verzocht om te mogen interveniëren in twee andere zaken: *Elmaghraby en El Gzaerly/Raad van de Europese Unie* (zaak T-319/13) en *CN/Parlement* (zaak T-343/13).

SAMENWERKING

De EDPS werkt samen met andere gegevensbeschermingsautoriteiten om een consistente gegevensbescherming in Europa te bevorderen. Hiertoe behoort ook samenwerking met toezichthoudende organen die zijn opgericht in het kader van de voormalige 'derde pijler' van de EU en in de context van grootschalige IT-systemen.

Onze strategische doelstelling

Versterken van de goede samenwerking met gegevensbeschermingsautoriteiten, in het bijzonder met de Groep gegevensbescherming artikel 29, om te zorgen voor een betere samenhang op het gebied van gegevensbescherming in de EU.

De Groep gegevensbescherming artikel 29 bestaat uit vertegenwoordigers van de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten (DPA's), de EDPS en de Commissie (deze voert tevens het secretariaat voor de werkgroep). De werkgroep vervult een cruciale rol bij het waarborgen van een consistente toepassing van Richtlijn 95/46/EG.

In 2013 zijn we actief blijven bijdragen aan het werk van de Groep gegevensbescherming artikel 29. In het bijzonder waren we als rapporteur of co-rapporteur nauw betrokken bij de adviezen over doelbinding en rechtmatig belang (subgroep voor belangrijke bepalingen), het advies over slimme netwerken voor de uitvoering van effectbeoordelingen met betrekking tot gegevensbescherming (subgroep voor technologie) en het advies over open gegevens (subgroep voor digitale overheid).

Directe samenwerking met nationale autoriteiten is ook belangrijk voor grootschalige internationale databases zoals Eurodac, het visuminformatiesysteem (VIS), het Schengen-informatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) en het douane-informatiesysteem (CIS), die een gecoördineerde aanpak van het toezicht vereisen. In 2013 hebben we het secretariaat voor de nieuwe coördinatiegroep voor het toezicht (SCG) op SIS II gevoerd en waren we opnieuw voorzitter van de SCG's voor Eurodac, het VIS en het CIS. We hebben in 2013 in Brussel voor elk van de SCG's twee bijeenkomsten georganiseerd.

De veranderingen in het gecoördineerde toezicht gingen gepaard met uitdagingen. De nieuwe Eurodac-verordening bevatte belangrijke wijzigingen, zoals de mogelijke toegang van rechtshandhavingsinstanties tot Eurodac-gegevens. Bovendien werd SIS II operationeel. Om de financiële, reis- en administratieve lasten te verminderen, hebben we vergaderingen van de SCG's op elkaar laten aansluiten en hebben we, voor zover mogelijk, getracht

consistent, horizontaal toezichtbeleid voor de grootschalige IT-systemen te waarborgen.

Het SCG-model zal in 2014 worden uitgebreid met een nieuwe toezichtcoördinatiegroep voor het Informatiesysteem interne markt (IMI). We hebben in 2013 de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten (DPA's) en de Commissie geraadpleegd om een beeld te krijgen van de status van en ontwikkelingen in de IMI-verordening, ten einde in 2014 de eerste vergadering van de groep te kunnen organiseren.

Het gecoördineerde toezichtmodel is voor de wetgever van de EU een standaard geworden en de Commissie heeft het model in een aantal voorstellen voorgesteld, zoals in de voorstellen over Europol, slimme grenzen, Eurojust en het Europees Openbaar Ministerie.

Er was opnieuw veel aandacht voor samenwerking in internationale fora, met name de Europese en internationale conferenties van commissarissen voor de bescherming van gegevens en de persoonlijke levenssfeer. Bij de Europese conferentie in 2013 in Lissabon stonden de recente ontwikkelingen met betrekking tot de modernisering van de kaders voor gegevensbescherming van de EU, de Raad van Europa en de OESO centraal. In het bijzonder werd gediscussieerd over de begrippen persoonsgegevens, rechten van natuurlijke personen op internet en informatiebeveiliging.

De internationale conferentie werd gehouden in Warschau en richtte zich op de wereldwijde hervormingen op het gebied van gegevensbescherming, de interactie met technologie en de taken en perspectieven van verschillende actoren, met inbegrip van de datasubjecten, de voor de verwerking verantwoordelijken en de toezichthoudende autoriteiten.

In het kader van de Raad van Europa heeft de EDPS drie bijeenkomsten bijgewoond van het raadgevend comité van Verdrag 108 van de Raad van Europa. Het was voor ons vooral belangrijk deze bijeenkomsten bij te wonen om de lopende modernisering van het verdrag te kunnen volgen en beïnvloeden.

De EDPS nam ook deel aan de deskundigengroep die is belast met het bijwerken van de richtsnoeren met betrekking tot de persoonlijke levenssfeer van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Ook in veel andere belangrijke fora, zoals de Economische Samenwerking Azië-Stille Oceaan (APEC), de Franstalige Associatie van persoonsgegevensbeschermingsautoriteiten (AFAPDP) en de Internationale Werkgroep voor gegevensbescherming en telecommunicatie (de Groep van Berlijn), hebben we belangrijke input geleverd over gegevensbeschermingskwesaties.

HOOFDDOELSTELLINGEN VOOR 2014

In het kader van de algemene strategie voor de periode 2013-2014 zijn voor 2014 de volgende doelstellingen vastgesteld. Van de behaalde resultaten zal in 2015 verslag worden gedaan.

Toezicht en handhaving

- **Richtsnoeren en opleiding**

DPO's en DPC's zijn onmisbaar om echt verantwoordelijkheid te kunnen nemen. We zullen opleiding en richtsnoeren voor DPO's en DPC's blijven ontwikkelen en nauw contact blijven onderhouden met de DPO's en hun netwerk.

In dit verband zijn we van plan om opleidingsactiviteiten voor nieuwe DPO's, alsook een workshop over de rechten van datasubjecten te organiseren en richtsnoeren vast te stellen over onderwerpen zoals de verklaring omtrent belangen, doorgiftes en e-communicatie. We zijn ook van plan om bestaande richtsnoeren bij te werken in verband met nieuwe ontwikkelingen. Als onderdeel van ons voornemen om DPO's te ondersteunen, zullen we onze werkzaamheden op het gebied van het EIPA-certificeringsprogramma voor DPO's voortzetten.

- **Bezoeken**

Binnen het EU-bestuur zijn inzet van het management en bewustwording bij de personen die gegevens verwerken, essentiële voorwaarden om naleving van de regels voor gegevensbescherming succesvol te waarborgen. We zullen middelen blijven inzetten voor bewustmaking op alle niveaus en voor het engageren van het management, hoofdzakelijk door middel van bezoeken.

- **Versterkte dialoog met de EU-instellingen**

In onze werkzaamheden op het gebied van het toezicht is het een permanente uitdaging te waarborgen dat de regels voor gegevensbescherming binnen de limieten van het EU-bestuur op de juiste wijze worden gerespecteerd. We zullen de dialoog met gegevensbeheerders voortzetten, maar ook de taal van onze adviezen verbeteren om bij te dragen aan een pragmatische en praktische toepassing van de verordening. We zullen ook de vorm van onze adviezen trachten te verbeteren om de inhoud ervan zo toegankelijk mogelijk te maken.

- **Inspecties**

Inspecties, op basis van de criteria die zijn uiteengezet in ons in 2013 vastgestelde inspectiebeleid, zullen een belangrijk onderdeel van het nalevings- en handhaving-beleid van de EDPS blijven.

- **Follow-up van onze adviezen en besluiten**

In de afgelopen jaren is het aantal adviezen na voorafgaande controle sterk toegenomen als gevolg van de uiterste termijn van juni 2013 voor zogenoemde oneigenlijke voorafgaande controles. De uitdaging voor 2014 is te waarborgen dat de in deze adviezen gedane aanbevelingen doeltreffend worden opgevolgd. Dit geldt voor voorafgaande controles, maar ook voor klachten, raadplegingen over administratieve besluiten, inspecties en bezoeken.

Beleid en raadpleging

- **Nieuw wettelijk kader voor gegevensbescherming**

We zullen contacten blijven onderhouden met alle relevante actoren in de lopende wetgevingsprocedure voor een nieuw wettelijk kader, alsook met belanghebbenden en belangstellende partijen op alle niveaus, om te komen tot een snelle vaststelling van het wetgevingspakket.

- **Herstel van het vertrouwen in mondiale gegevensstromen in de nasleep van PRISM**

We zullen de ontwikkelingen tijdens *de verdere ontvouwing* van het PRISM-verhaal op de voet volgen en we zullen input leveren voor de initiatieven die door de EU-instellingen, in het bijzonder de Commissie, worden genomen om het vertrouwen in mondiale gegevensstromen te herstellen.

- **Initiatieven om de economische groei te versterken en de digitale agenda**

Het grootste deel van de werkzaamheden op het gebied van de informatiemaatschappij en nieuwe technologieën die door de Commissie voor 2014 zijn gepland, is overgenomen van 2013. Er zal in het bijzonder aandacht worden geschonken aan de doelstelling van versterking van de economische groei in de EU. Enkele van de geplande initiatieven zullen waarschijnlijk van grote betekenis zijn voor gegevensbescherming.

- **Verdere ontwikkeling van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht**

In 2014 zal het programma voor de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht dat in 2010 in Stockholm werd vastgesteld, aflopen. Er zullen een nieuwe reeks strategische richtsnoeren en een meerjarenprogramma worden vastgesteld, waarbij ook enkele beleidsmaatregelen van 2013 zullen worden overgenomen.

- **Hervorming van de financiële sector**

Sinds het begin van de economische crisis heeft de Commissie een brede herziening van de financiële regelgeving en haar toezicht daarop ondernomen. In 2013 hebben we veel aandacht besteed aan de ontwikkelingen op het gebied van financiële wetgeving. Behalve de beoogde 'nieuwe aanpak van faillissement en insolventie', waarover we mogelijk een commentaar of een advies zullen uitbrengen, is het merendeel van de voor 2014 geplande maatregelen overgenomen van 2013.

- **Bestrijding van belastingfraude en bankgeheim**

In lijn met de ontwikkeling in 2013 wordt verwacht dat op Europees niveau ontwikkelde initiatieven om belastingfraude en bankgeheim te bestrijden van betekenis zullen zijn voor de gegevensbescherming. Afgezien van het wettelijk kader van de EU inzake btw, blijft het fiscaal beleid buiten de bevoegdheden van de EU vallen. Toch ondersteunt de EU in toenemende mate de maatregelen die door de lidstaten worden genomen op het terrein van administratieve samenwerking op fiscaal gebied, en coördineert zij deze of vult zij deze aan, en oefent zij zo de bij artikel 6 VWEU aan haar verleende bevoegdheid uit.

- **Overige initiatieven**

Als onderdeel van onze strategie om bij de instellingen en organen van de EU een gegevensbeschermingscultuur te bevorderen en respect voor de beginselen op het gebied van gegevensbescherming te integreren in de wetgeving en beleidsmaatregelen van de EU, ook op gebieden zoals mededinging, kunnen we besluiten om op eigen initiatief advies uit te brengen om een bijdrage te leveren aan debatten over juridische en sociale ontwikkelingen die van grote invloed op de bescherming van persoonsgegevens kunnen zijn. Door het uitbrengen van deze voorlopige adviezen hopen we een onderbouwde dialoog over deze belangrijke onderwerpen aan te moedigen, die vervolgens kan bijdragen aan de formulering van het volledige advies met aanbevelingen.

Samenwerking

- **Gecoördineerd toezicht**

We zullen het gecoördineerde toezicht op Eurodac, het CIS en het VIS in nauwe samenwerking met de gegevensbeschermingsautoriteiten van de lidstaten blijven ondersteunen en we zullen onze rol in de context van het Schengen-informatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) verder ontwikkelen. In 2014 worden ook de eerste stappen in het gecoördineerde toezicht op het Informatiesysteem interne markt (IMI) verwacht.

- **Groep gegevensbescherming artikel 29**

We zullen actief blijven bijdragen aan de activiteiten en de verdere ontwikkeling van de Groep gegevensbescherming artikel 29, door te zorgen voor consistentie en synergieën tussen deze werkgroep en onze eigen taken, in overeenstemming met onze respectieve prioriteiten. We zullen ook goede bilaterale betrekkingen blijven onderhouden met nationale gegevensbeschermingsautoriteiten. Als rapporteur voor een aantal specifieke dossiers zullen wij de goedkeuring van adviezen door de Groep blijven sturen en voorbereiden.

- **Internationale organisaties**

Internationale organisaties, zoals de Raad van Europa en de OESO, spelen een belangrijke rol in de normering en de beleidsontwikkeling op verschillende gebieden,

waaronder gegevensbescherming en verwante onderwerpen. De meeste internationale organisaties zijn echter niet onderworpen aan wetgeving inzake gegevensbescherming in hun gastland, terwijl ze evenmin allemaal passende eigen regels voor gegevensbescherming hebben ingevoerd. We zullen derhalve contacten blijven leggen met internationale organisaties, hetzij als betrokkene bij hun werkzaamheden op het gebied van normering en beleidsontwikkeling, hetzij om ze te betrekken bij workshops die zijn gericht op bewustmaking en het verspreiden van goede praktijken.

IT-beleid

We zullen ontwikkelingen in de informatietechnologie die van invloed zijn op gegevensbescherming, en de daarmee verband houdende discussie over technologiebeleid en relevante zakelijke ontwikkelingen volgen, zodat we in onze toezichtactiviteiten en in onze commentaren op Europese beleidsinitiatieven beter rekening kunnen houden met technische elementen. We zullen ook blijven bijdragen aan specifieke initiatieven om de veiligheid van specifieke Europese IT-systemen te beoordelen en te waarborgen.

- **Richtsnoeren voor instellingen van de EU**

We zullen onze richtsnoeren voltooiën voor wettelijke voorschriften en technische maatregelen voor de bescherming van persoonsgegevens die via de websites van de EU met mobiele apparaten en in cloud-computingomgevingen worden verwerkt. Deze richtsnoeren zullen ook de basis vormen voor de ontwikkeling van systematische en regelmatige toezichtmethoden en -instrumenten op deze gebieden.

- **Privacy-bewuste internetontwikkeling**

Samen met andere DPA's zullen we, door speciale workshops, conferenties en werkgroepen, werken aan verbetering van de communicatie tussen gegevensbeschermingsdeskundigen en ontwikkelgemeenschappen, teneinde tot een beter begrip van de wederzijdse behoeften te komen en praktische manieren te ontwikkelen om eisen voor gegevensbescherming en eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer in nieuwe protocollen, tools, componenten, applicaties en diensten ten uitvoer te leggen. We zullen ook zoeken naar manieren om te waarborgen dat in de opleiding van nieuwe ingenieurs en ontwikkelaars meer aandacht wordt geschonken aan eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming. We willen ook onderzoeksgeschieden adviseren op het punt van de ondersteuning van privacy-vriendelijke technologische ontwikkeling.

- **IT-infrastructuur**

Wat betreft onze eigen IT-behoeften zullen we de efficiëntie blijven verhogen en blijven waarborgen dat de IT aan alle eisen voor gegevensbescherming en beveiliging voldoet. We zullen onze interne procedures en de samenwerking met onze dienstverleners verder verbeteren. We zullen ook waarborgen dat de doorlopende leerprogramma's voor EDPS-personeel passend rekening houden met IT-gerelateerde elementen.

Andere gebieden

- **Voorlichting en communicatie**

In overeenstemming met onze strategie voor de periode 2013-2014 zullen we binnen de EU-administratie bekendheid blijven geven aan gegevensbescherming en

zullen we ons blijven inzetten om natuurlijke personen te informeren over hun grondrecht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens. Om dit doeltreffend te doen, moeten onze inspanningen om de zichtbaarheid van de EDPS als deskundigen op het gebied van gegevensbescherming te vergroten, onder andere in de pers en bij het grote publiek, zowel het vertrouwen van het publiek als de inzet van de EU-instellingen krijgen.

Onze communicatieactiviteiten zullen in 2014 omvatten: bijwerking van onze website en ontwikkeling van een gedeelte voor onze opmerkingen over IT-beleid, de herziening en bijwerking van bestaande informatie- en communicatie-instrumenten (publicaties, website, enz.) in verband met de overgang naar het nieuwe mandaat van de EDPS, en voortzetting van ons gebruik van begrijpelijke taal om technische onderwerpen toegankelijker te maken, met voorbeelden waarin het grote publiek zich gemakkelijk kan herkennen.

- **Personeelszaken en professionalisering van de HR-functie**

De inwerkingtreding van het nieuwe Statuut van de ambtenaren in januari 2014 zal de aanzet geven tot de bijwerking van een groot aantal uitvoeringsmaatregelen die betrekking hebben op een breed scala van HR-aangelegenheden (beoordeling, verlofbeheer, arbeidsomstandigheden, enz.).

We zullen blijven werken aan HR-activiteiten die in 2013 van start zijn gegaan (een strategischer leer- en ontwikkelingsbeleid en herziening van de gedragscode) en tegelijkertijd nieuwe activiteiten ontplooiën, zoals verbeteringen van de aanwervingsprocedures.

De bestaande HR- en administratieteams zullen worden samengevoegd om de HR-capaciteit van de organisatie te vergroten. We zullen ons inspannen om binnen de grenzen van het Statuut van de ambtenaren de best mogelijke arbeidsomstandigheden voor personeelsleden te bewerkstelligen, zodat de EDPS gezien blijft worden als een ideale werkgever, met uiterst gemotiveerd en betrokken personeel.

WAAR ZIJN EU-PUBLICATIES VERKRIJGBAAR?

Gratis publicaties:

- één exemplaar:
via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- meerdere exemplaren of posters/kaarten:
bij de vertegenwoordigingen van de Europese Unie
(http://ec.europa.eu/represent_nl.htm),
bij de delegaties in niet-EU-landen (http://eeas.europa.eu/delegations/index_nl.htm),
door contact op te nemen met Europe Direct
(http://europa.eu/eurodirect/index_nl.htm),
door te bellen naar 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratis in de hele Europese Unie) (*).

(*) De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefoongeboden of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Betaalde publicaties:

- via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Betaalde abonnementen:

- bij een van de verkoopkantoren van het Bureau voor publicaties van de Europese Unie
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_nl.htm).

EUROPESE TOEZICHTHOUDER
VOOR GEGEVENSBECHERMING

De Europese hoeder van de bescherming
van persoonsgegevens

www.edps.europa.eu